

Warszawa, 12 października 2021 r.

KOMENTARZ DO PROJEKTU STRATEGII DEMOGRAFICZNEJ 2040

W Prognozie Ludności na lata 2014-2050 Głównego Urzędu Statystycznego przewiduje się, iż w 2050 r. liczba ludności w Polsce wyniesie 33 950,6 tys. osób. Od roku 1990 współczynnik dzietność (TFR) dla Polski uzyskuje wartość poniżej 2.1, co oznacza brak zastępowalności pokoleń.

Zgodnie z prognozami EUROSTAT starzenie się ludności w Polsce będzie przebiegało najszybciej w całej UE. Sytuacja demograficzna Polski może stać się istotnym problemem, w szczególności w aspekcie szybszego niż w innych krajach starzenia się ludności.

W tym kontekście BCC docenia przygotowanie Strategii Demograficznej 2040, której zasadniczym celem jest wyjście z pułapki niskiej dzietności i zbliżenie się do poziomu dzietności gwarantującego zastępowalność pokoleń. Jednocześnie, istotne wątpliwości budzi pominięcie w projekcie rozwiązań z zakresu polityki senioralnej, mających na celu podniesienie jakości życia osób starszych, co w kontekście wzrostu średniej długości życia oraz postępującego starzenia się społeczeństwa ma znaczenie równie istotne co zwiększenie dzietności.

Istotne uwagi budzi również pominięcie kwestii wieku emerytalnego, który w Polsce jest jednym z najniższym w Europie. W Strategii Demograficznej 2040 kilkakrotnie wskazano, że większa liczba dzieci, to dla wielu krótszy okres odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, a w konsekwencji niskie lub skrajnie niskie emerytury. W związku z tym wydaje się, że wzmocnienie rodziny powinno być również realizowane poprzez stopniowe podnoszenie wieku emerytalnego albo co najmniej zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn, co jest w zasadzie standardem w krajach Unii Europejskiej.

Docenić należy niektóre rozwiązania ukierunkowane na znoszenie barier dla rodziców podejmujących decyzje prokreacyjne, w szczególności wsparcie pracodawców zatrudniających kobiety po przerwie związanej z urodzeniem dziecka, wsparcie pracodawców w działaniach sprzyjających łączeniu pracy zawodowej z opieką nad dziećmi i wspieranie rozwoju programów rodzinnej odpowiedzialności biznesu (CFR).

Należy zaznaczyć, że przed wprowadzeniem nowych mechanizmów zapowiadanych w Strategii Demograficznej 2040 albo modyfikacji tych już obowiązujących konieczna byłaby weryfikacja na ile dzisiaj obowiązujące rozwiązania służą celom, dla których zostały wprowadzone oraz na ile planowane rozwiązania mogą się bardziej przysłużyć ich realizacji. Wprowadzanie kolejnych, uzupełniających rozwiązań, które w znacznym stopniu będą opierać się na dzisiejszych rozwiązaniach bez pogłębionej refleksji w zakresie ich efektywności wpłynie negatywnie na poziom skomplikowania prawa pracy i zabezpieczenia społecznego.

Kontakt:

dr Agata Miętek

ekspertka BCC ds. prawa pracy

tel. 505 176 594

e-mail: agata.mietek@bcc.org.pl

Mirosław Kasprzak

rzecznik

Instytut Interwencji Gospodarczych

Business Centre Club

tel. 608 529 504

e-mail: miroslaw.kasprzak@bcc.org.pl